

OBSAH

	PŘEDMLUVA	7
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ	9
1	ÚVOD – POTŘEBA A VÝZNAM CHLADICÍ VODY V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ	13
2	CHLADICÍ OKRUHY	17
2.1	Potřeba chladicí vody a výpar	18
2.2	Bilance vody v chladicím okruhu	21
2.3	Maximální zahuštění a doba prodlení	25
2.4	Přídavná voda a odkal	27
3	CHEMIE A BIOLOGIE CHLADICÍ VODY	29
3.1	Kvalitativní požadavky na chladicí vodu, složení a zdroje přídavné vody	29
3.1.1	Kvalitativní požadavky na chladicí vodu	29
3.1.2	Kvalitativní parametry povrchové vody	29
3.2	Chemické rovnováhy v chladicí vodě a jejich posuzování	33
3.2.1	Rovnováhy v ideální a neideální soustavě	33
3.2.2	Chemické rovnováhy mezi vápníkem a anionty v chladicí vodě	34
3.2.2.1	Rovnováhy mezi vápníkem a uhličitany	34
3.2.2.2	Rovnováhy jiných složek	44
3.2.3	Změny pH a tlumivá kapacita chladicí vody	50
3.3	Metody úpravy přídavné vody	56
3.4	Prevence a řízení tvorby úsad a inkrustací	61
3.5	Korozní děje, volba konstrukčních materiálů, způsoby ochrany proti korozi	66
3.5.1	Chemie korozních dějů	67
3.5.2	Volba konstrukčních materiálů	73
3.5.2.1	Nejčastější příčiny korozního napadení	73
3.5.2.2	Výběr konstrukčních materiálů	75
3.5.3	Pasivní ochrana kovových konstrukcí korozními inhibitory	76
3.5.3.1	Katodické inhibitory	76
3.5.3.2	Anodické inhibitory	77
3.5.3.3	Směsné inhibitory	78
3.5.4	Aktivní protikorozní ochrana kovových částí nátěry a povlaky, katodická ochra- na	79
3.5.4.1	Ochranné povlaky	79
3.5.4.1.1	Předúprava povrchu kovových konstrukčních materiálů	79
3.5.4.1.2	Vlastnosti nátěrových hmot	80
3.5.4.1.3	Nátěry a povlaky rozvodu chladicí vody a jiných zařízení chladicích okruhů	81
3.5.4.1.4	Nátěry trubkovic	83
3.5.4.1.5	Ochrana betonových van a azbestocementových vestaveb chladicích věží	83
3.5.4.2	Katodická ochrana	83
3.5.4.2.1	Použití aktivních anod	84
3.5.4.2.2	Použití pasivních anod	85
3.5.4.2.3	Kombinované postupy	85
3.5.5	Hodnocení korozního napadení. Predikce korozních vlastností chladicí vody	85
3.6	Zarůstání chladicích okruhů mikroorganismy a jeho řízení	87
3.6.1	Druhá skladba mikroorganismů a jejich klasifikace	87
3.6.2	Kontrolní metody	91

3.6.2.1	Biologické metody	91
3.6.2.2	Chemické metody	93
4	PROVOZ CHLADICÍCH OKRUHŮ	98
4.1	Navrhování chladicích okruhů	98
4.2	Uvádění okruhu do provozu	101
4.2.1	Fyzikální metody	102
4.2.1.1	Proplachování tlakovou vodou	102
4.2.1.2	Protiproudý proplach	103
4.2.1.3	Separace pomocí hydrocyklónů a lapačů písku	103
4.2.1.4	Čištění vzduchovými rázy	104
4.2.1.5	Čištění trubek prorážením vhodnými tělisky	104
4.2.1.6	Separace ropných látek	105
4.2.2	Chemické metody	105
4.2.2.1	Čištění kyselinou nebo kyselými solemi	105
4.2.2.2	Čištění alkalickými látkami	106
4.2.2.3	Čištění v neutrálním prostředí	106
4.2.3	Odstraňování nárostů	107
4.2.4	Konzervace zařízení v průběhu provozních odstávek	109
4.3	Nastavení provozních parametrů	109
4.3.1	Provoz bez aditiv	110
4.3.2	Provoz s aditivou	120
4.4	Provozní kontrola a řešení mimořádných stavů	122
4.4.1	Provozní kontrola chladicího okruhu	123
4.4.2	Řešení mimořádných stavů	126
5	ŠKODLIVÉ VLIVY PROVOZU CHLADICÍHO OKRUHU NA VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	130
5.1	Vliv odkalů na recipienty	130
5.1.1	Bilance tepla při výrobě elektrické energie	131
5.1.2	Disipace tepelné energie ve vodním toku	133
5.1.3	Teplotní tolerance říčních biocenóz	134
5.1.4	Přípustné oteplení vody v tocích	136
5.1.5	Jiné druhy znečištění a jejich odstraňování	139
5.2	Vliv odkalů na biologické čisticí pochody	139
5.2.1	Rozhodovací kritéria	139
5.2.2	Hodnocení biologické rozložitelnosti látek obsažených v odkalech	141
5.3	Toxický vliv odkalů na biocenózu povrchových vod	144
5.3.1	Hodnocení akutní toxicity látek	144
5.3.2	Toxicita některých aditiv	144
6	LITERATURA	150
	REJSTŘÍK	157